

SZTE hírek > Hírchívum > 2019. Július

Innovatív börtönépítéssel OTDK első helyezés

2019. július 15.

Hogy néz ki egy öko- és innovatív börtön, mi a célja? – ezt a témát járta körül OTDK dolgozatában Balaton Anna, az SZTE Állam- és Jogtudományi Kar végzett hallgatója. Országos szinten első díjjal elismert munkájában egy magyarországi zöld börtön tervét dolgozta ki.

Cikk nyomtatás

Link küldés

Tetszik 0

Tweet

Balaton Anna, a Szegedi Tudományegyetem Állam-és Jogtudományi Karának frissen végzett jogásza, egy igazán egyedi ötlettel lett első helyezett az Országos Tudományos Diákköri Konferencián (OTDK). Tanulmányai alatt leginkább a büntetésvégrehajtás iránt érdeklődött, így „Innovatív börtönépítészet. A ma ötlete, a holnap börtöne” című OTDK-s dolgozatában egy olyan öko-börtön tervét vázolta fel, amely a skandináv országokban már hagyományosnak mondható.

– Olyan témát igyekeztem választani, ami minden tekintetben új. Magyar viszonylatban ennek a témának nagyon kicsi a feldolgozottsága, szemben a skandináv országokkal, ahol már elég nagy szakmai háttér áll ezen típusú börtönök mögött. Elsősorban a skandináv és az amerikai börtönépítészetet és börtönkultúrát hasonlítottam össze, végül pedig a magyart a kettő közé helyeztem el. Teljesen más szemléletmódot alkalmaztam ebben a dolgozatban, ugyanis az, hogy az épületeken és a dizájnon keresztül vizsgáltam a büntetésvégrehajtási jogot, igazán rendhagyó. Ez azért is fontos, mivel arra a következtetésre jutottam, hogy maga az épület és a dizájn kifejezi azt az értékrendet, amit a fogvatartottakról gondolunk, vagy, amit maga a büntetésvégrehajtás képvisel – magyarázta Balaton Anna.

A zöld börtönök a skandináv országokban egyáltalán nem újkeletűek. Ezekben az országokban jellemzően modern, nyitott, zöld börtönökben helyezik el a fogvatartottakat. Ezzel szemben az amerikai börtönök, börtönrendszerek ennek a szemléletmódnak az ellentétét képviselik. Ezekre a rendszerekre inkább a megtorló nézet jellemző, az épületekben sokszor embertelen körülmények uralkodnak. Ennek, éles kontrasztjaként jelennek meg a skandináv börtönök.

– A skandináv országokban kisebb létszámú elítéltekkel dolgoznak egy-egy börtönkomplexumban, ami a hatékonyságát is eredményezi ezeknek az intézményeknek, mivel a kisebb számú embert jobban tudják kezelni. Az okos börtönt is ezért 400 főre terveztem úgy, hogy két külön épületbe 200-200 elítéltet, azon belül is szeparálva, részlegenként helyeznék el. Mivel ez zöld börtön, így egy nagy központi park köré szerveztem az egészet. A koncepciója új nézőpontot tükröz: kisebb épületek, kisebb lépték, és okos technikai megoldások. A zöld központi részlegem helyeztem el az egészségügyi és az oktatási központokat és egy kis kápolnát. A zöld terület két oldalán lenne a fogvatartottak épülete. A komplexum hátsó részén pedig munkavégzés céljából alakítottam ki néhány épületet – részletezte a terveket a jogász.

Az innovatív börtönök célja, hogy rehabilitálja az elítélteket a büntetés helyett. Erre az újfajta szemléletmódra épül az egész zöld börtön, ugyanis egy olyan térbe helyezik el a fogvatartottakat, ami a lehetőségek tárházát nyújtja. Az elsődleges cél, hogy ezek az emberek újra be tudjanak illeszkedni a társadalomba, ennek pedig fontos eszköze az oktatás, a fejlődés és a munkavégzés, aminek köszönhetően hasznosan tölthetik idejüket a bentlakók. Nagy szerepet játszanak a különböző egyházak is a rehabilitáció folyamatában, ugyanis ők is segíthetik a fogvatartottak pozitív fejlődését.

– Az amerikaiaknál nagyon magasak a visszaesési mutatók, amiből szintén arra következtetnek, hogy sikertelenek azok a börtönrendszerek, ahol nem emberként, hanem csak bezártakként kezelik a fogvatartottakat. A norvégoknak ezzel szemben például van egy öko-börtönük, ahol az őrök és a fogvatartottak egymás ellen fociznak, vagy együtt étkeznek. Ez a bánásmód pedig bizonyítottan elősegíti azt, hogy ezeknek az embereknek a személyisége úgy fejlődjön, hogy később be tudjanak illeszkedni a társadalomba, és egyértelműen ebben is kiütözik a két börtönrendszer közti különbség – mondta el az ÁJTK frissen végzett hallgatója.

Kiemelte, és fontosnak tartja hangsúlyozni, hogy ötlete előremutató, bár elrugaszkodottnak tűnhet. Az innovatív börtönököt természetesen nem lehet azonnal egytől-egyig adaptálni a magyar rendszerben, azonban már kislépésekben haladva is pozitív eredményeket lehetne elérni.

– Azt is figyelembe kell venni, hogy a lakosságnak milyen a véleménye, illetve milyen a fogvatartottakhoz való viszonya. A skandináv börtönrendszerek azért is olyan sikeresek, mert a társadalom szemlélete is teljesen más, mint mondjuk az amerikai megtorló szemlélet. Úgy gondolom, hogy a mi társadalmunk még sajnos nem elég nyitott erre. Így először egy szemléletváltásra lenne szükség. Azonban én hiszek abban, hogy ha mindez megvalósulna egyszer, akkor sikeres lenne ez a terv, és a rehabilitációs szemléletnek értelme és sikere is lenne – összegezte terveit Balaton Anna.

Szöveg: Kocsis Bernadett

Fotó: Balaton Anna

Cikk nyomtatás

Link küldés

Tetszik 0

Tweet

Kövess minket!